זון אויפגאנג — 4.21
זון אונטערגאנג — 8.41

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע ווארט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

ווערטער:
ניט צו הייס

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

Vol. 21, No. 153. Winnipeg, Tues. June 30, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג טו׳ תמוז, תרצ״א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUN 8 1931 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

קאנאדער דעלעגאציע ניט צוגעלאזן צום קאנגרעס

בערלינער אוניווערסיטעט פארמאכט פאר דריי טעג צייט

אנטיסעמיטישע אומארדנונגען באוועגן פארוואלטונג צו פארמאכן דעם אנשטאלט

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

בערלין, יוני 30 (איטא). — דער בערלינער אוניווערסיטעט איז נעכטן געשלאסן געווארן אויף דריי טעג צייט נאך אן אויסברוך פון אנטיסעמיטישע ראיאטן וואס זיינען געווען א רעזולטאט פון א צוזאמענשטויס צווישן די "נאצים" און די סאציאליסטישע סטודענטן.

א צאל אידישע סטודענטן זיינען ערנסט פארוואונדעט געווארן בעת די אומרוהן, און באזונדערס ערנסט איז פארוואונדעט געווארן דר. בערנמאן.

בעת די סאמע אומרוהן איז דורך דעם אוניווערסיטעט פלאץ דורכגעפאהרן אן אור מאסאביל וואס האט געפירט דר. בערנהארד וויים, געהילף פון׳ם פאליציי שעף. די קעמפערישע פאשיסטישע סטודענטן האבן אים ארומגערינגלט און האבן אנגענומען א דראהענדיקע האלטונג, און בלויז מיט גרויסע שווערקייטן איז דער פאליציי געלונגען ארויסצואראטעווען אים פון דער קריטישער לאגע.

ח׳ וויים האט זיך באלד באראטן מיט דר. דייסמאן. רעקטאר פון אוניווערסיטעט, מכת מיטלען אפצושטעלן די אומארדענונגען, און ס׳איז באשלאסן געווארן צו פארמאכן דעם אוניווערסיטעט אויף דריי טעג.

די פירער פון די "נאצים" סטודענטן האבן דערקלערט, אז די פאשיסטישע שטרעבונג בריינגארד האט באשלאסן באנוצן זיך מיט די זעלבע מעטאדן פון די נאצים אין אוניווערסיטעט.

א גאסט פון סאסקאטון

ד. שטערנבערג, פארטרעטער פון "דאס אידישע וואורט" אין סאסקאטון, האט פארבראכט עטלעכע טעג אין ווינניפעג. אנקומענדיק אהער מיט אן אור מאסאביל, ער איז געווען דער גאסט פון מר. מ. איזענשטאט, מר. נ. א. זעלטשען און דער פאמיליע פינקל. ער בעט אונז איבערגעבן זיין און אלע אנדערע פריינט זיין דאנק פאר זייער גאסטפריינטלאכ׳קייט צו אים.

געזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, יוני 30

דר. וויקסלער ביי פארזאמס. פון מוטער פארא״ין פון ת״ח, 8.30 נ. מ., אין ת״ח. ארגאניזאציאנס פארזאמלונג פון יונגע לינקע פוע״צ 8.30 נ. מ., אין פרץ אינסט.

מיטוואך, יולי 1

יערלאכע פארזאמס. און וואלן פון וופג. פרי לאאן, 7.30 נ. מ., אין 239 מאנ־טאבא עווע.

ארויספאר פון פראפעסיאנעלער מענער און פרויען קיין קילדאנען פארק 11 אינדערפרי פוטבאל מעטש פון הנוער העובד ספארט קלוב, 6 נ.מ., אין קילדאנען פארק.

שבת, יולי 4

פוטבאל מעטש פון הנוער העובד ספארט קלוב אויף די עקסיבישען גראונדס.

זונטאג, יולי 5

פיקניק פון בנות־ציון, 2 נ. מ., אין סי־טי פארק.

ארויספאר פון לינקע פוע״צ קיין וועסט סעלקירק, פונקט 9 פרי, פון פרץ אינסט. פראגראם, פריזן.

גארטן טיי פון פרויען שטאט קאמיטעט (לעצטע פון סעזאן) ביי מרס. מאמאט, 88 ראבינסאן סט., 2.30 ביז 12 נ.מ.

יערלאכער איקאר פיקניק אויף אוקראר־נישן פעלד. אפפאר מיט אוטאמאביל 1.30 נ.מ. פון פרייהייט טעמפל.

הנוער העובד צוזאמענקומען אין סיסי פארק, אפפאר 1.30 נ.מ., פון לאקאל.

אפגעפאר אויף זייער האניק חודש רייזע

דר. און מרס. ה. יאפע זיינען אפגע־פאר אויף זייער האניק חודש רייזע אין די פאראייניקטע שטאטן. די רייזע מאכן זיי אין אן אוטאמאביל.

בערלינער אוניווערסיטעט פארמאכט פאר דריי טעג צייט

אנטיסעמיטישע אומארדנונגען באוועגן פארוואלטונג צו פארמאכן דעם אנשטאלט

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

בערלין, יוני 30 (איטא). — דער בערלינער אוניווערסיטעט איז נעכטן געשלאסן געווארן אויף דריי טעג צייט נאך אן אויסברוך פון אנטיסעמיטישע ראיאטן וואס זיינען געווען א רעזולטאט פון א צוזאמענשטויס צווישן די "נאצים" און די סאציאליסטישע סטודענטן.

א צאל אידישע סטודענטן זיינען ערנסט פארוואונדעט געווארן בעת די אומרוהן, און באזונדערס ערנסט איז פארוואונדעט געווארן דר. בערנמאן.

בעת די סאמע אומרוהן איז דורך דעם אוניווערסיטעט פלאץ דורכגעפאהרן אן אור מאסאביל וואס האט געפירט דר. בערנהארד וויים, געהילף פון׳ם פאליציי שעף. די קעמפערישע פאשיסטישע סטודענטן האבן אים ארומגערינגלט און האבן אנגענומען א דראהענדיקע האלטונג, און בלויז מיט גרויסע שווערקייטן איז דער פאליציי געלונגען ארויסצואראטעווען אים פון דער קריטישער לאגע.

ח׳ וויים האט זיך באלד באראטן מיט דר. דייסמאן. רעקטאר פון אוניווערסיטעט, מכת מיטלען אפצושטעלן די אומארדענונגען, און ס׳איז באשלאסן געווארן צו פארמאכן דעם אוניווערסיטעט אויף דריי טעג.

די פירער פון די "נאצים" סטודענטן האבן דערקלערט, אז די פאשיסטישע שטרעבונג בריינגארד האט באשלאסן באנוצן זיך מיט די זעלבע מעטאדן פון די נאצים אין אוניווערסיטעט.

מאטוויי ביהון, אנגעקלאגט אין צעשלאגן פאליציסט אין פרייטאגדיקע ראיאטן, ניט ארויסגעלאזט אויף בייל

א קלאגע פון "פארוזר צו דערמארדן" איז נעכטן געמאכט געווארן אין פאליציי געריכט קעגן מאטוויי ביהון. איינער פון די וואס זיינען ארעסטירט געווארן לעצטן פרייטאג, בעת די געשלעגן צווישן דער פאליציי און ארבעטסלאזע ארום דער סי־פי. אר. סטאנציע. ביהון ווערט באשולדיקט אין מיתת׳ן איינעם פון די פאליציסטן בעת יענער האט זיך אפגעטיילט פון זיינע חברים און איז פארבליבן איינער אליין צווישן די דעמאנסטראנטן.

ביהון איז פארהאלטן געווארן פאר א פארהער ביז יולי דריטן. אויב צוליב דער ערנסטקייט פון דער קלאגע קענען אים האט די קרוין אפגעזאגט זיך פון אים אויס־לאזן אים אויף ערבות (בייל).

די אנדערע ארעסטירטע, מעשאה סטאר־קאוו, איוואן סטרילי, מייק זאלעעקי און מעטער קעקוס, זיינען אנגעקלאגט גע־ווארן אין מאכן ראיאטן. זיי זיינען אויך

אידן וועלן באשעפטיקט ווערן ביי ארבעטן אין ארץ־ישראל

שילס דערקלערט, אז היי־קאמישאנער פירט איצט דורך די דאזיקע פאליטיק

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

לאנדאן, יוני 30 (איטא). — דער פאר־לעסטינער היי־קאמישאנער, לארד טשענ־סעלאר, באמיט זיך איצט דורכצופירן אין לעבן די פאליטיק אנגעצייכנט אין פרעמי־ער מאקדאנאלדס בריוו צו דר. וויצמאן, וועלכער האט צוגעזאגט צו נעמען אין אנ־באטראכט די אידישע פארערונגען אז אי־דישע ארבעטער זאלן באשעפטיקט ווערן ביי געזעלשאפטלאכע ארבעטן.

די דאזיקע דערקלערונג איז נעכטן גע־מאכט געווארן אין הויז פון דר. שילס, גע־הילף פון׳ם קאלאניאלן סעקרעטאר.

יוגנט וועט אליין אנפירן מיט "אנג דזשודעא"

לאנג ביטש, נ. דזש., יוני 30 (איטא).— די 22טע קאנווענשאן פון "יאנג דזשודעא" אפגעהאלטן דא האט באשלאסן איבערצו־לאזן די פירערשאפט און פאליטיק פון דער ארגאניזאציע צום יוגנט זעלבסט, בעת די פינאנציעלע ענינים וועלן איבערגעגעבן ווערן צו א "בארד אף טראסטס".

רבי לעאן לענג איז דערוויילט געווארן פרעזידענט פון דער ארגאניזאציע, און אי־זידאר לעווענסאן, וויצע־פרעזידענט.

רעפובליקאנער גרופן געווינען אנטשיידענע מערהייט אין וואלן צו שפא־נישער קאנסט. פארזאמלונג

מאדריד, שפאניע, יוני 29. — די אל־נעמיינע וואלן פאר דער קאנסטיטוציע־נעלער פארזאמלונג דורכגעפירט נעכטן איבערן לאנד זיינען געווען דער אנטשיידי־סטער ענטפער צום עק־קענץ: דאס שפאנישע פאלק וויל מער ניט האבן קיין קענץ.

די קאפיציע פון די רעפובליקאנער מיט די סאציאליסטן האט אפגעהאלטן אן אנטשיידענעם זיג איבער די מאנאר־כיסטן און אנדערע גרופירונגען, און כאטש די נעגויע רעזולטאטן זיינען נאך ניט באקאנט, איז עס אבער זיכער, אז די ציימוויליקע רעגירונג אנגעפירט פון פרעזידענט זאמארא און נעשטיצט פון די סאציאליסטן האט געוואונען א גרויסע מערהייט פון די 740 דעפוטאטן וואס זיינען דערוויילט געווארן.

פונקט אזא זיג האט אפגעהאלטן די רעגירונג פון פרעמיער מאציא, פון דער פערעראטיווער רעפובליק פון קאטאלא־ניע.

די וואלן זיינען ניט אפגעלאפן רו־איק. ערנסטע אומרוהן, מיט בלוט פאר־נעסונג, זיינען פארגעקומען אין א סך שטעט, און ניט ווייניקער ווי צען פער־זאן זיינען אומגעקומען אין די ראיאטן. די רעגירונג באשולדיקט די מאנארכיסטן, די קאמוניסטן און פארשיידענע אומגע־זעלאכע עלעמענטן פאר די בלוטיקע צו־זאמענשטויסן.

קאמוניסטישער דעדנער אראפ־געווארפן פון בינע ארום יארקטאן

יארקטאן, יוני 30. אויף א פיקניק פון דער ארטאדאקסישער קירך אין דעווילס לייק, צו צפון פון יארקטאן, איז א קאמו־ניסטישער רעדנער, וועמעס נאמען מען האט ניט געקאנט אויסגעפינען, אראפגע־ווארפן געווארן מיט גוואלד פון בינע.

ארום 1,000 מענשן זיינען געווען ביים פיקניק. וואסיל סוויסטון, פון ווינניפעג, האט געהאלטן א רעדנ, און וועלכער ער האט עטמאכט חוזק פון דער סאוועטן רעג־רונג. איינער פון׳ם עולם איז באלד ארויף אויף דער בינע און האט אנגעהויבן האלטן א קאמוניסטישע רעדנ, אבער ער איז גלייך אראפגעווארפן געווארן פון דער בינע

צוגאסט אין שטאט

מר. און מרס. הערי לאפידיס, פריער פון ווינניפעג און איצט סאוט בענד, אינ־דיאנא, זיינען צו נאסט אין שטאט און זיי זיינען פארערגעניסטרירט אין "גרין בריייער איז". מיין סטריט נארט. זיי וועלן דא פארברייגנען ארום צען טעג.

אלע פיר קאנאדער דעלעגאטן ניט אנערקענט ווייל שקלים זיינען ניט געווען באצאלט

רעוויזיאניסטן האבן זיך באקלאגט, אז וואלן זיינען דורכגעפירט געווארן אויף אומגעזעצלאכן אופן

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואורט" פון "איטא")

באזעל, יוני 30 (איטא). — די גאנצע קאנאדער דעלעגאציע, וואס באשטיט פון פיר מיטגלידער (רבי זלאטניק, רבי זיל־ברשטיין, י. העסטרין מ. וויינגאל), איז ניט צוגעלאזן געווארן צום ציוניס־טישן קאנגרעס, לויט א דערקלערונג פון רבי י. ל. זלאטניק, עקזעקוטיווע דירעק־טאר פון דער קאנאדער ציוניסטישער אר־גאניזאציע, צו דער "איטא".

די "קרערענשלס" פון דער דעלעגאציע זיינען ניט אנערקענט געווארן, ווייל די קאנאדער שקלים זיינען ניט באצאלט גע־ווארן און ווייל די רעוויזיאניסטן האבן זיך באקלאגט, אז די וואלן פאר דעלעגאטן אין קאנאדע זיינען דורכגעפירט געווארן אומ־געזעצלאך.

צאל פון דעלעגאטן געוואקסן

באזעל, יוני 30 (איטא). — ערב דער עפענונג פון׳ם קאנגרעס איינגעגאנגען אין מוסטערעסע האל, זיינען די 258 אנגע־קומענע דעלעגאטן שטארק פארגרויסערט אין פיבערישע פארזוכן צו גרינדן קאאליציעס וואס זאלן זיך פארפליכטן פאר אדער קעגן דר. וויצמאן.

פון די 258 דעלעגאטן זיינען דא אל־געמיינע ציוניסטן, 87; ארבעטער, 80; רעוויזיאניסטן, 50; מזרחים, 34, און דא־דיקאלן, 7.

פראגע פון אפשאפן א״י מאנ־דאט אפגעלייגט, הערט באזעל

באזעל, יוני 30 (איטא). — די פראגע פון ארויינגעמען איראק אין דער פעלקער־ליגע, ווי אויף די פראגעס וועגן דער אפ־שאפונג פון די מאנדאטן אין סוריע און אין פאלעסטינע, פארהאנדלט ביי דער מאנדאטן קומיסיע פון פעלקער־ליגע. — זיינען אפגעלייגט געווארן אויף א יאר צייט, — לויט א באריכט פון זשעניוועא, איבערגעגעבן ביי א פארמאכטער זיצונג פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע לעצטן אוונט.

מאניטאבא האט זיך גע־פרעגלט איז היץ די לעצטע טעג

אין פארלויף פון די לעצטע פינף און צוואנציג יאר האט זיך פארווייזט מאניטאבא ניט דורכגעמאכט אזא שרעקלאכע היץ ווי אין די לעצטע 3 טעג, אבער אין פאר־גלייך מיט אנדערע פונקטן אין מאניטאבא, איז ווייניגער שיר ניט אין "איין־באקס".

אין דאופין איז דער טערמאמעטער זונ־טאג געשטיגן ביז א הונדערט און פיר גראד; אין אינדיאן העד, 103; ווירדען, פארטעדזש לאר־פריירי, מינערדאסא און פילקסאן איז געווען 102 גראד היץ; ברענ־דאן האט זיך געווארטט אונטער "בלויז" 101 גראד.

אנדערע פונקטן אין מערב קאנאדע וואס האבן זיך געפרעגלט זיינען: מוסא־מין, יארקטאן, און עסטעוואן, 101 גראד; עמפרעס, 100. דער "נאבל פריז" קומט צו בראדוויו, סאסק., וואו דער טערמאמע־טער האט זיך אויפגעהויבן צו 107 גראד.

שאנעסי בלייבט פאר־וואלטער פון מארטימער דייוויסעס ירושה

מאנטרעאל, יוני 30. — לארד שאנעסי אן אלעקסאנדער מ. ריפער, פארוואלטער פון דער ירושה פון׳ם אידישן מיליאנער, דעם קאנאדער טאבאק מאגנאט, סער מאר־טימער דייוויס, האבן ניט פארגאכלעסיקט זייערע פליכטן בנוגע דער פארוואלטונג פון דער ירושה און זיי וועלן ווייטער פאר־בלייבן די פארוואלטער, — לויט׳ן אור־טייל פון׳ם אפעלאציאנס געריכט.

דער פראצעס איז מיט א היבשער צייט צוריק פארפירט געווארן פון דער אלמנה, ליידי דייוויס, און פון דעם פארשטארבע־נעמסן זון, מארטימער דייוויס דזשוניאר. דער פראצעס האט אנגעהאלטן גאנצע 57 טעג אין נידעריקערן געריכט, וועלכער האט צום סוף געזאגט־טיילט קעגן דער אנקלאגע. זיי האבן אפעלירט אין העכערן געריכט, וועלכער האט איצט זייער קלאגע ווידער דורכגעווארפן.

די קלאגע איז געווען, אז לארד שאנעסי און מר. ריפער האבן אזוי פארנאכלע־סיקט די פארוואלטונג פון דער ירושה, אז דאס גרויסע פארמעגן פון סער מארטימער דייוויס איז טייל־ווייז פארלארן געגאנ־גען.

טויזנט מענשן באטייליקן זיך אין אידי־בריידזשער יוביליי פייערונג

מעקאס, סאסק., יוני 29 (ספעציעל צו ד. א. וו. פון מ. א. נרעי). — די פייע־רונג פון אידבריידזשער 25־יאריקן יו־ביליי איז נעכטן דורכגעפירט געווארן אין דער קאלאניע מיט גרויס דערפאלג.

איבער טויזנט מענשן זיינען געווען אנוועזנד. צווישן זיי זיינען געווען א סך נעסט פון נאעמען און פון ווייס.

די פייערונג האט זיך אנגעפאנגען מיט א לאנג און אינטערעסאנטן פא־ראד וואס האט זיך געצויגן אויף צוויי מייל. אין פאראויס זיינען געפאהרן וועג־נער געצויגן פון אקסן, אין וועלכע עס זיינען געפאהרן די פיאנערן פון דער קאלאניע.

צווישן די באגריסונגען וואס די אידר־שע קאלאניע האט געקראגן צו איר יו־ביליי זיינען געווען די באגריסונגען פון מר. וועיר, פעדעראלער אגריקולטור מי־ניסטער; פון פרעמיער ענדערסאן, פון מאנאטשעווען; פון ליאן קאהען, פאר־יצער פון דער קאנאדער אפטיילונג פון "איקא"; פון דעפוטאט מ. וו. דזשייקאבס; פון מר. דזשעלי, קאמישאנער פון אימי־גראציע פאר מערב קאנאדע, און ווייניגער, און פון א סך אנדערע.

די באגריסונג פון "דאס אידישע וואורט" ווי אויף די ספעציעלע אידבריידזשער אויסגאבע אין דער צייטונג זיינען דא באזונדערס ווארים אויפגענומען געווא־רען.

כאטש אידבריידזשלייידעט אויף פון דער ווירקונג פון דעם אלגעמיינען קרי־זיס, זיינען אבער די גערעטעניש אויס־זיכטן דא איצט בעסער ווי אין די מייס־טע דיסטריקטן, און די אידישע פאר־מערס פילן זיך אפטימיסטיש און מונ־טער.

א סך דארפישע שולן ווערן געשלאסן צוליב מאנגל אין מיטלען

באסאזשור, מאנ., יוני 30. — זיבעצן פון די צוויי און צוואנציק סקולס אין ברוקעניהער מוניציפאליטעט וועלן ניט דערעפנט ווערן דעם 1 סעפטעמבער אויב עס וועלן ביז יענער צייט ניט פארזאמלונג ווערן די נויטיקע פינאנציעלע מיטלען צו דערמעגלאכן זייער דערעפענונג.

פארטרעטער פון די דאזיקע מוניציפאל־טעטן האבן אפגעהאלטן א פארזאמלונג און זיי האבן איינשטימיק אנגענומען א רעזאלוציע, אז די שולן וועלן ניט דער־עפנט ווערן סיידן ס׳וועט געשאפן ווערן די נויטיק סומע געלט אז מען זאל קאנען אנ־ניין מיט די סקולס דעם קומענדיקן שול־יאר.

די דאזיקע פארזאמלונג וואס איז גע־ווען א פארזעצונג פון א פריערדיקער פארזאמלונג האט אלזייטיק באטראכט די לאגע און די פארטרעטער זיינען געקומען צו אן איינשטימיקן באשלוס אז עס איז בשום אופן ניט מעגלאך צו עפענען די שולן אונטער די איצטיקע אומשטענדן. זיי האבן אבער אויסגעדריקט זייער האר־פענונג, אז ביז דעם ערשטן סעפטעמבער וועלן געפונען ווערן מיטלען, אז די שולן (סקולס) זאלן זיך יא דערעפענען אין סעפ־טעמבער. א קאמיטעט וועט ווארשיינלאך מיט זיך זען מיט האנ. ר. י. האי, בילדונגס מיניסטער.

י. מ. ה. א. באזיגן סי. ען. ארס. דאנערשטאג וויכטיקע גיים

די י. מ. ה. א. פוטבאל טים האט נעכטן באזיגט די סי. ען. ארס. יונייטעד טים אין "ברוקלענער האטעל קאפ קאמפעטישאן" מיט איין "גאול" צו גארנישט. די אידישע יונגעלייט האבן נעכטן ארויסגעוויזן גרויס ברייט׳שאפט. איבערהויפט האבן זיך אויס־געצייכנט הערשפילד און באס, ביידע פון דער "דזשוניאר טים".

די אידישע יונגעלייט האבן אין פארלויף פון דער גאנצער צייט פון דער שפיל גע־האט די אויבערהאנט און זיי האבן דע־מאנסטרירט עכטן פוטבאל שפיל.

דאנערשטאג, 6.30 ,וועט די י. מ. ה. א. פוטבאל טים שפילן קעגן דער איירישער פוטבאל טים. דאס וועט פארקומען אין קראארערס הויף, פאלשער סטריט, נארט. די טים וועט דאס מאל זיין אין פולער קראפט, — די סוספענדירטע שפילער קר־מען צוריק.

בעלגיסט צעשלאגן אין אר־בעטסלאזע אומרוען אין קאלגארי

קאלגארי, אלטא., יוני 30. — קאנס־טייבל קארטער, פון אלבערטער פראווינצי־עלער פאליציי, איז ערנסט פארוואונדעט געווארן מיט א ציגל אין קאפ נעכטן ביי־טאג, אין א צוזאמענשטויס מיט ארבעטס־לאזע.

דער פאליציסט האט געפראוועט אבער־איקן אין עולם ארבעטסלאזע וואס האט זיך צוזאמענגעגעלקן ארום סיטי האל צו פרא־טעסטירן קעגן מעיאר דייוויסעס פארא־דענונג, אז די ארבעטסלאזע זאלן מוזן אר־בעטן עוויי טעג א וואך, אנשטאט איינעם, פאר דעם זעלבן געצאלט.

מאטוויי ביהון, אנגעקלאגט אין צע־שלאגן פאליציסט אין פרייטאגדיקע ראיאטן, ניט ארויסגעלאזט אויף בייל

א קלאגע פון "פארוזר צו דערמארדן" איז נעכטן געמאכט געווארן אין פאליציי געריכט קעגן מאטוויי ביהון. איינער פון די וואס זיינען ארעסטירט געווארן לעצטן פרייטאג, בעת די געשלעגן צווישן דער פאליציי און ארבעטסלאזע ארום דער סי־פי. אר. סטאנציע. ביהון ווערט באשולדיקט אין מיתת׳ן איינעם פון די פאליי־ציסטן בעת יענער האט זיך אפגעטיילט פון זיינע חברים און איז פארבליבן איי־נער אליין צווישן די דעמאנסטראנטן.

ביהון איז פארהאלטן געווארן פאר א פארהער ביז יולי דריטן. אויב צוליב דער ערנסטקייט פון דער קלאגע קענען אים האט די קרוין אפגעזאגט זיך פון אים אויס־לאזן אים אויף ערבות (בייל).

די אנדערע ארעסטירטע, מעשאה סטאר־קאוו, איוואן סטרילי, מייק זאלעעקי און מעטער קעקוס, זיינען אנגעקלאגט גע־ווארן אין מאכן ראיאטן. זיי זיינען אויך

טויזנט מענשן באטייליקן זיך אין אידי־בריידזשער יוביליי פייערונג

מעקאס, סאסק., יוני 29 (ספעציעל צו ד. א. וו. פון מ. א. נרעי). — די פייע־רונג פון אידבריידזשער 25־יאריקן יו־ביליי איז נעכטן דורכגעפירט געווארן אין דער קאלאניע מיט גרויס דערפאלג.

איבער טויזנט מענשן זיינען געווען אנוועזנד. צווישן זיי זיינען געווען א סך נעסט פון נאעמען און פון ווייס.

די פייערונג האט זיך אנגעפאנגען מיט א לאנג און אינטערעסאנטן פא־ראד וואס האט זיך געצויגן אויף צוויי מייל. אין פאראויס זיינען געפאהרן וועג־נער געצויגן פון אקסן, אין וועלכע עס זיינען געפאהרן די פיאנערן פון דער קאלאניע.

צווישן די באגריסונגען וואס די אידר־שע קאלאניע האט געקראגן צו איר יו־ביליי זיינען געווען די באגריסונגען פון מר. וועיר, פעדעראלער אגריקולטור מי־

אידישע ביבליאטעק

בערלינער אוניווערסיטעט פארמאכט פאר דריי טעג צייט

אנטיסעמיטישע אומארדנונגען באוועגן פארוואלטונג צו פארמאכן דעם אנשטאלט

אלע פיר קאנאדער דעלעגאטן ניט אנערקענט ווייל שקלים זיינען ניט געווען באצאלט

רעוויזיאניסטן האבן זיך באקלאגט, אז וואלן זיינען דורכגעפירט געווארן אויף אומגעזעצלאכן אופן

קאמוניסטישער דעדנער אראפ־געווארפן פון בינע ארום יארקטאן

מאניטאבא האט זיך גע־פרעגלט איז היץ די לעצטע טעג

שאנעסי בלייבט פאר־וואלטער פון מארטימער דייוויסעס ירושה

א סך דארפישע שולן ווערן געשלאסן צוליב מאנגל אין מיטלען

י. מ. ה. א. באזיגן סי. ען. ארס. דאנערשטאג וויכטיקע גיים

אידישע ווארט

אנגב - אזורחא

פון מארק

ריידנדיק פון היץ

(יערלאכע סעריע)

פון אלע ברענענדיקע פראגעס פון טאג איז איצט זיכער די הייסטע — דער ווע־טער.

אז איר באגעגנט זיך מיט אייער פריינט אדער באקאנטן, וועט ער אייך ניט פרעגן "נו, וואס דיינקט איר עפעס וועגן הואווערס מארטאריום פלאן?" און ער וועט ניט פארפירן מיט אייך קיין שמועס וועגן דעם 17טן ציוניסטישן קאנ־גרעס.

איר קאנט מיט זיכערקייט דערוואר־טן, אז ער וועט אייך באגעגענען מיט דער גוטער בשורה: "ווידער א שיינער, וואר־רימער טאג"; אדער אויב ער איז ניט אזא אפטימיסט, מיט דער באגריסונג: "אוי, איז עס א היץ היינט", — גלייך ווי איר, וואס האט אויסגעשוויצט וואו ס׳איז נאר אביסל וואסער אין אייך און וואס פאכעט מיט דער נשמה, — גלייך ווי איר ווייסט דאס אליין ניט און מען דארף אייך אנזאגן וועגן דעם, איר זאלט חלילה על־פי טעות ניט אנטאן קיין פר־טער . . .

און באלד ווי ס׳איז אזוי, טא לאמיך אויך דורכריידן זיך פון היץ, ווי ס׳איז אונ־זער מנהג יעדן תמוז.

אגב וואר־טן דאך טאקע מיינע לעזער מסתמא אויף אן עצה און אן אנווייזונג פון מיר אין דער דאזיקער פראגע, ווי אין אלע אנדערע וויכטיקע פראגעס פון טאג.

* * *

און די פראגע איז איצט, כידוע: גוואלד, וואס טוט מען, וואוהין טוט מען זיך אהין פון היץ!

אין די מעשה אזוי: ממה׳נפשך, זייט איר א נביר, טא ווייסט איר שוין וואס צו טאן, — איר ווייסט ווי, און ווען, און וואוהין, צו פארן פארן אויסבאהאלטן זיך ביז די היץ וועט אויפהערן.

אגב, אויב איר זייט א נביר, דארפט איר בכלל מיינע עצות ניט, — דאן זייט איר דאך דער לאנד־חכם, און מענשן קומען צו אייך פרעגן עצות.

אלא־וואדען, זייט איר הייסט עס, בקבצנו, אן אונזעריקער, הייסט עס.

אויב אבער אזוי, האט איר זיך ניט וואס צו קאכן, — אז ארימאן דארף דאך בען בעדולד.

און גלויבט מיר, אז הלואי זאל אזוי שנעל נעמען א סוף צו דער ארבעטסלא־זייקייט, — וועלכע איר דולדט דער, צי איר ווילט, צי ניט, — ווי עס וועט נע־מען א סוף צו די היצן.

איך בין גאר ניט זיכער, אז בעת איך שרייב די דאזיקע עטלעכע שורות פון היץ, וועט איר זיי ניט דארף לייענען ביי א ברענענדיקן קאמין, — ס׳איז דאך עפעס צפון אמעריקע, וואו דער וועטער איז "די" וועטער, בלשון נקבה . . .

און אויב איר זייט נאך צום קבצן אויף א איר, וואס האט צוויי מיינט יאר געווארט אויף משיח׳ן, מאכט איר דאך אוואדע און אוואדע האבן נע־דולד!

* * *

צו מאכן עס דערוגייל לייכטער, קאנט איר זיך באנוצן מיט די פארשיידענע מיטלען וואס די מאדערנע וויסנשאפט האט דערפונדן.

טראכט וועגן קילע זאכן, — וועגן דעם גארד פאל, וועגן אן איין קאסטן און וועגן אונזער איינענער מאנטאבער וויינ־טער.

טוט א טראכטן וועגן דער באלד אנקר מענדיקער קוילן־ביל געפאר, און א פרעס־טעל וועט אייך דורכגיין איבער לייב.

אדער קילט זיך אויף א געזעלשאפט־לאכן אופן, — למשל, ביים אומערע שעפלאכן קוואל פון "לעצטע טויען פון סעזאן", וואס ביינען אריבער, איידער זיי האבן צייט פארענדיקן זיך; אין די "ערש־טע טויען" פון צווייטן סעזאן.

און טיי טרינקען, כידוע, אין א סגר־לה צו היץ, — פון טיי שוויצט מען, און שוויצן איז געזונט, ראקטוירט תיסן שוויצן!

* * *

אדער אט האב איך געהערט אן אנ־דער קנעלה פון היץ, — פון מיינעם אן אמאליקן באקאנטן פארמער, וואס האט מיך פארזיכערט, אז זי איז בדוק ובמנוסה (אויסגעפרובירט און באשטע־טיקט):

ער, דער פארמער, פלעגט אין די גרעס־טע זומערדיקע היצן טראגן שווערע וואר־טע זומערדיקע היצן און שווערע וואלענע זאקן, וועלכע, ווי ער האט פארזיכערט, באשיצן אים פון דער היץ.

און פונקט אזוי פלעגט ער טראגן די זעלבע שווערע וועש און זאקן דורכ׳ן ווינטער, צו באשיצן אים פון קעלט.

אראפעמען די וואלענע וועש פלעגט ער נאר אין די קורצע צווישן־צייט פון׳ם מערב קאנאדער 10־תדשים׳דיקן ווינטער און די עטלאכע טעג זומער.

* * *

און דאס דערמאנט מיך אויף אן אנ־דער פארמער וואס האט זיך באריכט, אז זיינע פיס האבן קיינמאל קיין וואסער אין די איינגן ניט געזעגן, און אז א פאר זאקן בייט ער איבער נאר דאן, ווען איי־נער צערייסט זיך.

וואס? פון קינדווייז אן האט די מאנ־מע זיינע געהיט, ער זאל ניט פארנעגן די פיסלאך, און ער איז אזוי געקומען צום באשלוס, אז פיס זיינען מיט וואסער קיין פאר ניט.

געדיינק איך טאקע, ניט אין די היצן דערמאנענדיק, אז ווען ער פלעגט פארן אין שטעטל אריין פלעגט מען פאר א פאר מייל דערשפירן אז ער קומט אן, און בירגער פלעגן אין איילעניש פארהאקן די פענסטער און באזארגטע מאמעס פלע־גען אריינרופן די קינדער אין די שטו־בער.

און געווען איז ער דוקא ניט קיין "מיט קנאבל שמעקנדיקער אויסלענדער", נאר בישאפ לאידס און איינענער לאנדס־מאן.

(שלוס אויף דער לעצטער זייט)

ניער קריזיס דראעט ארבעטער רעגירונג

לאנדאן, יוני, 30. — די ארבעטער רע־גירונג ווערט ווידער געדראעט מיט אן ערנסטן קריזיס, נאכדעם ווי די ליבעראלן האבן באשלאסן ווידער אריינצוטראגן זיי־ער אמענדמענט צו פילפ סנאודענס לאנד־שטייער פארשלאג, אויסצושליסן פון׳ם שטייער אלע שפיל פעלדער.

די ליבעראלן האבן דערקלערט, אז דאס מא וועלן זיי מער בשום אופן ניט גיין אויף קיין פשרות, און אויב די רעגירונג זאל אויף פארבלייבן איינגעשפארט, וועט זי געשלאגן ווערן דעם דאנערשטאג, ווען די ליבעראלן האבן באשלאסן פארצויינן זיי־ער אמענדמענט.

פארמער דערשאסן, ווען מאן געפינט אים אין זיין פרוים צימער

ערמאנטאן, אלטא., יוני 29. — דזשאן אנדריטשוק, א פארמער, איז דערשאסן גע־ווארן אויף טויט אין הויז פון לוסיאוס לור אים קאלטאן, ארום טשעהיל, אלטא., און קאלטאן איז פון דער פאליציי פארהאלטן געווארן אויף דער קלאגע פון מארד.

קאלטאן, אין זיין עדות זאגן צו דער קא־ראנערס דזשורי, האט דערקלערט, אז ער האט דערשאסן אנדריטשוקן דערפאר וואס ער האט אים געפונען אין זיין פרוים שלאפ־צימער ווען יענער איז אנגעקומען אהיים אומדערוואר־טעט. נאכדעם ווי ער האט דערשאסן אנדריטשוקן האט קאלטאן גע־שיקט זיינע קינדער צו רופן די פאליציי און ער האט געווארט ביז די פאליציי איז אנגעקומען.

קאלטאן, אין זיין עדות זאגן פאר דער דזשורי, האט אויף דערקלערט, אז ווען ער האט געטראפן אנדריטשוקן אין זיין פרוים שלאפצימער האט ער אים געזאגט: "עס וועט דיר גארנישט ניט העלפן, דו דארפסט ניט מאכן קיין פארזוך צו אנטלויפן, איך וועל דיך שיסן". קאלטאן האט, נאך א קורצן ארגומענט, אויסגעשאסן און אנ־דריטשוק איז געפאלן טויט.

(שלוס אויף דער לעצטער זייט)

שענסטע פרוי אין פוילן באנייט זעלבסטמארד

וואַרשע, יוני 30. — פוילן האט נעכטן פארלאָרן די שענסטע פרוי. דר. יודזישן לעוויסקא, א איבונג אינסטרוקטארן און באוואוסט אלס די שענסטע פרוי אין פוי־לען איז דא נעכטן געשטארבן פון גיפט וואס זי האט איינגענומען. ארום איר קער־פער איז געפונען געווארן א בריוו אין וועלכן זי האט געשריבן, אז מען זאל זי ניט פאלמעסן ווייל זי האט זיך אליין פאר׳סמ׳ט. די אורזאך וואס עס האט זי געטריבן צו באגיין זעלבסטמארד איז דערווייל פארבליבן א סוד.

פארמער דערשאסן, ווען מאן געפינט אים אין זיין פרוים צימער

ערמאנטאן, אלטא., יוני 29. — דזשאן אנדריטשוק, א פארמער, איז דערשאסן גע־ווארן אויף טויט אין הויז פון לוסיאוס לור אים קאלטאן, ארום טשעהיל, אלטא., און קאלטאן איז פון דער פאליציי פארהאלטן געווארן אויף דער קלאגע פון מארד.

קאלטאן, אין זיין עדות זאגן פאר דער דזשורי, האט אויף דערקלערט, אז ווען ער האט געטראפן אנדריטשוקן אין זיין פרוים שלאפצימער האט ער אים געזאגט: "עס וועט דיר גארנישט ניט העלפן, דו דארפסט ניט מאכ